

ΜΗΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΜΑΝΑΔΕΣ ΤΕΡΑΤΑ

Η ΜΑΧΗ ΜΕ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ Η ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΚΑΙΡΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥ

Δεν είναι λίγες οι φορές που, σ' αυτό το περιοδικό, έχουμε μιλήσει για την διαπόμπευση και την εγκληματοποίηση της εργατικής τάξης, ιδιαίτερα απ' την περίοδο του καταναγκαστικού εγκλεισμού μας και μετά.

Όπως θα διαπιστώσετε και σε άλλο κείμενο αυτού του περιοδικού, στηρίζουμε πως η περιβόητη «μάχη με το έγκλημα» στην οποία έχει επιδοθεί με μανία το τρανό μας κράτος, δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένας ταξικός-εμφύλιος πόλεμος εναντίον μας.¹ Ένας πόλεμος που καθιστά ολόένα και μεγαλύτερα κομμάτια της καθημερινότητάς μας υπό τον έλεγχο και την διαχείριση του ποινικού συστήματος και της αστυνομίας.

Σ' αυτό το κείμενο θα αναφερθούμε σε μία πτυχή αυτού του πολέμου: στην ποινικοποίηση των εργατικών οικογενειών και στην επιτήρηση της μητρότητας. Τα τελευταία χρόνια, οι εργατικές οικογένειες έχουν βρεθεί στο επίκεντρο του κρατικού ενδιαφέροντος.² Σύσσωμοι οι ρουφιάνοι αυτού του τόπου έχουν φτιάξει μία αφήγηση βάσει της οποίας κάθε πτυχή της καθημερινότητας αυτών των οικογενειών είναι βουτηγμένη στη βία και στο έγκλημα: οι άντρες- σύζυγοι- πατεράδες δέρνουν τις γυναίκες τους· οι γυναίκες που δέχονται βία είναι ανίκανες να λάβουν αποφάσεις οι ίδιες για τις ζωές τους και καθίστανται επικίνδυνες για τα παιδιά τους· τα παιδιά δέχονται βία τόσο απ' τον πατέρα όσο κι απ' την μάνα, με όρους παραμέλησης ανήλικου· τελικά, το παιδί που δέχεται τη βία καταλήγει ανήλικος παραβάτης.

Είδατε πόσο ωραία τα κανόνισε το αγαστό μας κράτος; Με πρόσημα την «καταπολέμηση της βίας», έφτιαξε ένα κουβάρι, μέσα στο οποίο οι ρόλοι του θύματος και του θύτη διαδέχονται ο ένας τον άλλον χωρίς, τελικά, να έχουν καμία διαφορά μεταξύ τους. Και στις δύο περιπτώσεις, η παρέμβαση του κράτους αναδεικνύεται ως επιτακτική και απαραίτητη. Αυτή η παρέμβαση πολλές φορές έρχεται διατυπωμένη με το αίτημα «να δούμε τι γίνεται πίσω απ' τις κλειστές πόρτες», «να δούμε τι συμβαίνει μέσα σ' αυτές τις οικογένειες».

Εδώ θα χρειαστεί να κάνουμε μία μικρή, αλλά αναγκαία, παρένθεση. Όταν το κράτος μιλάει για «οικογένειες», δεν το κάνει έτσι γενικά κι αόριστα. Και σίγουρα δεν αναφέρεται σε όλες τις οικογένειες με τον ίδιο τρόπο: άλλα πλάνα έχει για τις οικογένειες της μεσαίας τάξης και άλλα για αυτές της εργατικής τάξης.

Όταν το κράτος αναφέρεται στις οικογένειες της εργατικής τάξης, εννοεί τους τόπους μέσα στους οποίους συντελείται η αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης. Μια διαδικασία καθ' όλα κρίσιμη για το κράτος και τα αφεντικά μας, που έχει να κάνει με το

πώς γεννιέται, ανατρέφεται και πειθαρχείται η εργατική τάξη. Η αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης απαιτεί μπόλικη εργασία, η οποία πέφτει στις πλάτες των γυναικών: από τη γέννα και το μεγάλωμα των παιδιών, μέχρι τη διατήρηση του νοικοκυριού και την αποσυμφόρρηση της πίεσης και της δυσαρέσκειας των μελών της οικογένειας.

Σε καιρούς πολεμικής προετοιμασίας, οι όροι αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης δεν μπορεί να αφήνονται στην τύχη τους. Αντιθέτως, χρειάζεται να τεθούν υπό τον μέγιστο κρατικό έλεγχο. Κι αυτό είναι κάτι που μας γίνεται όλο και πιο σαφές τα τελευταία χρόνια. Πόσο μάλλον, μας γίνεται σαφές πως το πώς ζουν και το πώς μεγαλώνουν τα παιδιά της εργατικής τάξης είναι ζητήματα πάνω στα οποία το κράτος επιδιώκει να έχει τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο. Γι' αυτό οι εργατικές οικογένειες και η εργασία της μητρότητας έχουν τεθεί στο στόχαστρο του κράτους και των φίλων του.

Πάρτε για παράδειγμα τα διαρκή δελτία περί σύγχρονων Μήδειων, όπως αυτά της Πισπιρίγκου και της Μουρτζούκου. Οι τηλεοπτικοί δέκτες συντονίζονται στο να παίζουν πρωί- βράδυ αυτά τα δελτία. Τα «στοιχεία», δε, που προβάλλονται ως ενδείξεις ενοχής αυτών των γυναικών δεν είναι τυχαία, αλλά είναι περιγραφικά του τρόπου ζωής συνολικά των γυναικών της εργατικής τάξης: σε ποιες γειτονιές μένουν, σε τι οικογένειες έχουν μεγαλώσει, τι σεξουαλικές και κοινωνικές σχέσεις έχουν, πόσο ασχολούνται με την εμφάνισή τους κ.α.. Κάπως έτσι κατασκευάζεται μια καρικατούρα των γυναικών της εργατικής τάξης ως επικίνδυνων μανάδων. Σύσσωμος ο εθνικός κορμός εκπαιδεύεται στο να ελέγχει τι γίνεται «πίσω απ' τις κλειστές πόρτες» και να καταγγέλλει στην αστυνομία αν τυχόν εντοπίσει «κάτι ύποπτο». Για τις γυναίκες αυτό συνεπάγεται να βρίσκονται διαρκώς υπό καθεστώς επιτήρησης και να πειθαρχούν στον ρόλο τους υπό το φόβητρο της καταγγελίας.

Πλάι στους ρουφιάνους, ένα κάρο ειδικοί και κρατικοί υπάλληλοι συσπειρώνονται γύρω απ' την επιτήρηση των μανάδων της εργατικής τάξης. Για παράδειγμα, οι δάσκαλοι, οι Διευθυντές και οι ψυχολόγοι μέσα στα σχολεία παρατηρούν τους μαθητές μη τυχόν και φέρουν «σημάδια παραμέλησης» και καταγράφουν τις παρατηρήσεις τους σε εκθέσεις που πηγαίνουν κατευθείαν στους εισαγγελείς και την αστυνομία.

Πλάι στις καταγγελίες στην αστυνομία και τις εκθέσεις των ειδικών, προσθέστε τις απανταχού πλατφόρμες ρουφιανιάς, αλλά και εφαρμογές όπως το panic button. Όλες αυτές οι πλατφόρμες που δίδονται «στη μάχη με το έγκλημα», στην πραγματικότητα συγκεντρώνουν πληθώρα δεδομένων σε πραγματικό χρόνο σχετικά με το πώς ζει η εργατική τάξη. Μέσα απ' την επεξεργασία αυτών των δεδομένων, πτυχές του τρόπου ζωής, των συμπεριφορών και των κοινωνικών σχέσεων παρουσιάζονται ως ενδείξεις εγκληματικότητας. Πράγμα το οποίο οδηγεί στο να τοποθετούνται ολόένα και μεγαλύτερα κομμάτια της εργατικής τάξης υπό σκληρή ποινική μεταχείριση, δηλαδή κάτω από τον έλεγχο της αστυνομίας, των κοινωνικών λειτουργών και των εισαγγελέων.

Εδώ θα αναφέρουμε ένα παράδειγμα. Τους τελευταίους μήνες, τα αστυνομικά δελτία έχει κατακλείσει η υπόθεση των «5 νεκρών βρεφών της Κάτω Αχαΐας». Πρώτα απ' όλα, η εν λόγω υπόθεση ενέχει όλα τα χαρακτηριστικά που περιγράψαμε παραπάνω: κατασκευή μιας καρικατούρας που να απεικονίζει τις γυναίκες της εργατικής τάξης ως επικίνδυνες· συσπείρωση του εθνικού κορμού στο να παρακολουθεί κάθε μέρα στους δέκτες του τις «εξελίξεις της υπόθεσης». Για το συγκεκριμένο θέμα, όμως, έχουμε να σχολιάσουμε και κάτι παραπάνω. Το Χαμόγελο του Παιδιού» κατηγόρησε τις αστυνομικές αρχές, την εισαγγελία και τις κοινωνικές υπηρεσίες πως στά-

μήπως είναι λίγο φασίστες;

ΕΔΩ ΕΙΝΑΙ ΠΑΤΗΣΙΑ...

Πρωινή βόλτα στην Αχαρνών. Χωνόμαστε σ' έναν μικρό κάθετο πεζόδρομο. Ένας πιτσιρικάς με σχιστά μάτια και λαστιχένια παντόφλα μας ζητάει τσιγάρο. Απ' το ημιυπόγειο ακούγονται γκόσπελ· ρίχνουμε μια κλεφτή ματιά στην κυρία απ' την Αφρική που τραγουδάει κι αυτή μας κάνει νόημα με τα χέρια «ελάτε μέσα». Πέντε μέτρα πιο κάτω, το τοπικό φροντιστήριο έχει τυπώσει τα ονόματα των επιτυχόντων σε μουσαμά. Διαβάζουμε προσεκτικά και γελάμε: «ρε μαλάκα εδώ δεν έχει έλληνες, εδώ είναι Πατήσια...».

Θηκαν ανεπαρκείς, καθώς «η μητέρα ήταν εμφανές πως βρισκόταν σε ευάλωτο οικογενειακό περιβάλλον, από την παιδική της κιόλας ηλικία», ενώ είχαν γίνει κλήσεις γι' αυτήν στο Χαμόγελο, πριν ακόμα γίνει μητέρα, ότι «ζούσε σε προβληματικό περιβάλλον».³

Καταλάβατε τώρα πώς πάει; Άμα κάποια έχει καταγραφεί έστω και μια φορά στο σύστημα των υπηρεσιών που «καταπολεμούν το έγκλημα», συνεπάγεται αυτόματα πως πρέπει να βρίσκεται υπό διαρκή και αυστηρό έλεγχο απ' τους κρατικούς φορείς και τους ειδικούς και να κρίνεται ως δυνάμει επικίνδυνη για τα παιδιά της, πριν καν να γίνει μάνα.

Με κάτι τέτοιες διατυπώσεις δεν θα έπρεπε να πέφτουμε απ' τα σύννεφα. Τα τελευταία χρόνια μάς γίνεται όλο και πιο σαφές πως η μητρότητα είναι μια εργασία η οποία δεν μπορεί να αφήνεται στην τύχη της: το αν, πώς και πότε θα κάνει κάποια παιδί, πώς θα το μεγαλώσει κτλ.. Αντιθέτως, αυτή η εργασία οφείλει να υπάγεται σε αυστηρούς, κρατικά οργανωμένους κανόνες και πρότυπα. Η «μάχη με το έγκλημα» και τις «μανάδες τέρατα» έρχεται να εγγυηθεί ακριβώς αυτό: τον έλεγχο, την επιτήρηση και την πειθαρχηση αυτής της εργασίας.

1. «Γιατί δεν είμαστε πατριώτες», στο παρόν τεύχος.

2. Περισσότερα γι' αυτό βλ. «Οι "προβληματικές οικογένειες" στο πειθαρχικό σύμπαν του panic button», *τηγασδα* #34, Χειμώνας-Άνοιξη 2025.

3. «"Χαμόγελο του παιδιού": είχαμε λάβει κλήσεις για την μητέρα που πέθαναν τα μωρά της», *cnn.gr*, 22/10/2024.

DEPRESSION

Κάτι συζητήσεις που διεξάγονται παράλληλα σχετικά με την κρίση της κτηνοτροφίας στη Δανία φαντάζουν εντελώς άσχετες.

4/12: Χάος στις εκλογές της Ρουμανίας. Τα παραδοσιακά κόμματα καταρρέουν και πρώτος βγαίνει ένας υποψήφιος που έγινε γνωστός από το Tik Tok. Ο υποψήφιος χαρακτηρίζεται «φιλορώσος» επειδή έχει κάνει την δήλωση πως «ο πόλεμος στην Ουκρανία πρέπει να σταματήσει». Όχι πως είναι απίθανο να είναι πράγματι άνθρωπος των Ρώσων, αλλά τα κριτήρια φιλορωσισμού φαίνεται να έχουν τεντωθεί λιγάκι παραπάνω απ' όσο επιτρέπει η λογική.

5/12: Έρευνα του ελληνοαμερικανού γιατρού Νικόλα Χρηστάκη αποδεικνύει ότι όσο περισσότερους φίλους έχουμε, τόσο μεγαλύτερη ποικιλία μικροβίων υπάρχει στον οργανισμό μας. Το πρόβλημα λύνεται αρκετά εύκολα. Πάρτε μια φουστανέλα και πηγαίνετε να τρέξετε στο μαραθώνιο. Μετά είναι βέβαιο πως δε θα έχετε πολλούς φίλους.

7/12: Ο Τραμπ δηλώνει σχετικά με την ανατροπή του καθεστώτος Άσαντ από τους τζιχαντιστές-αντάρτες: «Δεν είναι δικός μας αυτός ο πόλεμος. Αφήστε τον να εξελικθεί. Μην εμπλέκεστε!». Πράγμα που αποδεικνύει πως στα λεγόμενα του Ομπάμα πριν 10 χρόνια σημασία δεν είχε το «ενάντια στο Ισλαμικό Κράτος», αλλά το «θα κρατήσει πολύ καιρό».

13/12: Το υπουργείο Υγείας ανακοινώνει την πρωτοβουλία «Οχι Βενζίνη αν δεν φοράς Κράνος», προτρέποντας τα βενζινάδικα να μην εξυπηρετούν όποιον εμφανίζεται χωρίς κράνος. Καλή κίνηση, αλλά γιατί να περιοριστεί στο κράνος; Για να ταιριάζουν ακόμη καλύτερα με τις προτεραιότητες της πολεμικής οικονομίας, θα μπορούσαν τα βενζινάδικα να μην εξυπηρετούν όποιον εμφανίζεται χωρίς φουστανέλα.

13/12: Ο Λουίτζι Μαντζιόνε, δολοφόνος του CEO της United Healthcare, επικηρύσσεται από την αστυνομία με 10.000 δολάρια. Υπάλληλος φαστφουντάδικου πληροφορεί το αντίστοιχο 100 για το πού βρίσκεται ο Μαντζιόνε κι αυτό οδηγεί στη σύλληψή του. Αλλά δεν παίρνει τα λεφτά της επικήρυξης, καθώς δεν κάλεσε τη σωστή υπηρεσία που μοιράζει τις αμοιβές, αλλά κάλεσε απλώς την αστυνομία. Ούτε ρουφιάνος δεν μπορείς να γίνεις πια.

15/12: Δύο εβδομάδες μετά τα εγκαίνια του υπερσύγχρονου μετρό Θεσσαλονίκης, το οποίο λειτουργεί χωρίς οδηγό, βλάβη αναγκάζει συρμό να σταματήσει στη μέση της σήραγγας και τους επιβάτες να φύγουν περπατώντας πεζή. Το γεγονός προκαλεί ξανά φόβο για την ασφάλεια στα τρένα. Με κάποιον μαγικό τρόπο όμως δεν προκαλεί καμία αμφιβολία απέναντι στην τεχνολογία.

17/12: Γαλλική έρευνα υποστηρίζει πως η ακατάσχετη χρήση σόσιαλ μίντια βλάπτει το περιβάλλον. Συγκεκριμένα εκτιμά ότι ο μέσος χρήστης του Tik Tok παράγει αέρια θερμοκηπίου ίσα με το να οδηγήσει επιπλέον 198 χιλιόμετρα με βενζινοκίνητο αυτοκίνητο ετησίως. Και τώρα τι θα κάνουμε; Θα του κλείσουμε τα δεδομένα ή θα τον αναγκάσουμε να φορά κράνος όσο σκρολάρει; Δύσκολες αποφάσεις.

«Λόγω Εξαγγελιών»

4 δις.

τόνοι καυσαέρια αναμένεται να προστεθούν στις εκπομπές καυσαερίων των ΗΠΑ έως το 2030 λόγω εξαγγελιών Τραμπ.

Φαίνεται πως ο Ντόναλντ Τραμπ μάλλον δεν έχει στόμα, αλλά εξάτμιση. Πράγμα που σημαίνει πως στη Δανία, οι εξαγγελίες του θα είχαν φορολογηθεί.